

Vaderschapskennis, nr. 26 – Maart 2024, 3^e jaargang, nr. 3

Versie: 26-03-2024

1

© Bob de Raadt

Freelance Contextueel Maatschappelijk Werker – Methodisch Ouderbegeleider – lid Connect2Grow > Connect2Fathers – Auteur/boekenrecensent/blogger – Assistent onderzoek bij de afd. Verloskunde-Gynaecologie Erasmus MC Sophia – ROTTERDAM – extern adviseur Veerkrachtige Ouders, lid KlankBordGroep Zuyd Hogeschool Sittard-Heerlen. www.bobderaadt.nl
www.bobderaadt.nl/vaderschap.php (interviews & boekrecensies)
www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php (Rotterdams project ‘vaderschap’)
www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php (kwetsbare zwangeren/risicofactoren)
www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php (online magazine vaderschap & vaderschapontwikkelingen)
www.bobderaadt.nl/oudersenchristelijkgeloof/Daddycation/betrokkenvaderschap.php
www.bobderaadt.nl/VaderKrachtCentraal.php : christelijk geïnspireerd online magazine
www.bobderaadt.nl/fathersmatters.php Vaders doen ertoe.
www.bobderaadt.nl/vaderfactor.php vaderbeeld
www.bobderaadt.nl/postpartumdepressie.php

@ bobderaadt@live.nl

Ook op: LinkedIn – Instagram – op YouTube:

<https://www.youtube.com/channel/UC1XmtqO6KlofGRFNlqNakQ> -

https://youtu.be/y9WX_gspePw

---

¹ Rembrandt – schilderij ‘De verloren zoon’; n.a.v. Lucas 15: 11-32 (Hermitage, Sint-Petersburg – Rusland).

Inhoudsopgave:

- **Redactioneel** (pag. 2)
- **Agenda** (pag. 3)
- **Podcast & You Tube-kanaal** (pag. 4)
- **Publicaties** (pag. 4)
- **Correspondentie** (pag. 5)
- **Berichten** (pag. 5)
- **Position paper 'Vader als volwaardige ouder' (2024)** - Violet Petit-Steeghs Phd e.a./div. organisaties - (pag. 9).
- **Vaderverhalen:**
  - Ivo van Gool - Mijn verhaal (https://vader-verhalen.nl/?page_id=218) – pag. 17)
  - Bob de Raadt - Mijn verhaal: Transitie naar vaderschap: patrescence of patrascentie (https://vader-verhalen.nl/?page_id=639) – (pag. 20)
- **Nieuwe publicaties: uit de nieuwsbrief – maart 2024 - van [Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships](#) (SIRG-FCAR) of the Society for Emotions and Attachment Studies (SEAS) – (pag. 22).**
- **Position paper 'Vader als volwaardige ouder' (2024) (2) – reacties** - (pag. 29).

Redactioneel:

- (1) Soms gaat de maand heel snel en gebeuren er veel mooie dingen. Zo is deze maand de *Position Paper 'Vader als volwaardige ouder'* uitgekomen. Een gezamenlijk document van diverse organisaties die zich o.a. met vaders, vaderschap, vaderschapsontwikkeling en vaderschapskennis bezig houden. Een strategisch-politiek document om vaders te bemoedigen en om hun positie te versterken. Het Position Paper is een mooi overzicht van vaderschapsactiviteiten en bundelt de verschillende initiatieven die momenteel in Nederland gaande zijn; en dat zijn er eigenlijk nogal wat. De bundeling is ook hard nodig om versnippering van diverse vaderinitiatieven tegen te gaan. Ik vind het dan ook een enorme prestatie van Violet Petit-Steeghs e.a. om het position paper samengesteld te hebben. Ik ben ook blij, dat ik input heb mogen leveren aan dit document.
- (2) Verder ben ik blij, dat we aan volgende edities van de podcast 'De vaderschap Bobcast' hebben kunnen werken; zie op [De vaderschap Bobcast | Podcast on Spotify - www.open.spotify.com/show/0A9b3DzEEi5eaEBYf1w94a?si=uzk_VLnIREKo23eFT2mFlw&nd=1&dlsi=b3e938c25a374bde](https://www.open.spotify.com/show/0A9b3DzEEi5eaEBYf1w94a?si=uzk_VLnIREKo23eFT2mFlw&nd=1&dlsi=b3e938c25a374bde). De komende tijd komt een drieluik uit rondom het thema 'VaderFactor' (www.bobderaadt.nl/vaderfactor.php).
- (3) Op 27 februari 2024 heb ik een lezing over dit thema gegeven bij een vadersupportgroep in Capelle aan den IJssel. Een boeiende avond, met enthousiaste reacties op de inhoud van de lezing, met veel onderlinge interactie en veel aanvullende ideeën om tot een actieve rol als vader te komen. Ook veel verhalen over de invloed van de eigen vader op hun vaderfactor. Een inspirerende avond, die leidde tot een lang nagesprek. Papa Tijs organiseert deze avonden. De PowerPoint-

presentatie en ondersteunende studienotitie zijn te vinden op (www.bobderaadt.nl/vaderfactor.php).

- (4) Kortgeleden stuitte ik op het woord 'matrescentie' – zie in Vaderschapskennis januari en februari 2024. Van dat woord had ik niet eerder gehoord. Ik heb toen de vraag gesteld of er ook zoiets bestaat als 'patrascentie' of 'patrescence'. Recent kwam een boek uit van Lucy Jones getiteld *'Moederteit' – de metamorfose van zwangerschap, geboorte en moederschap* (matrescentie), Uitg. Nieuwezijds. Kortom: het begrip 'matrescentie' wordt vaker genoemd en vertaald met 'moederteit'. Toelichting: "In dit baanbrekende en persoonlijke onderzoek brengt Jones het concept van 'matrescentie', oftewel moederteit, aan het licht. Aan de hand van nieuw onderzoek uit verschillende hoeken – neurowetenschap, biologie, psychologie, sociologie – laat Jones zien hoe de veranderingen in de hersenen en de rest van het lichaam van de moeder veel diepgaander, wilder en langduriger zijn dan we dachten". En het wordt dus hoogtijd voor een nadere beschouwing over 'vaderteit' c.q. 'patrascentie'^{2, 3}.

Agenda:

Papa Tij's
VOOR VADERS
DOOR VADERS

MATTHIJS VAN DER KOOIJ
VADERCOACH

Dinsdag 26 maart
20:00- 21:30
inloop vanaf 19:30
Deelname is gratis.

THEMA:
'BETROKKEN VADERS'
Jij bent de sterkste held
van jouw zoon en de
eerste liefde van jouw
dochter. Jij bent
belangrijk als vader!

Buurtcentrum de Wel
Bongerd 2a
Capelle aan den IJssel
info:06-48892988

² Bob de Raadt - Mijn verhaal: Transitie naar vaderschap: patrescence of patrascentie - https://vader-verhalen.nl/?page_id=639

³ www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_24.pdf - p.2 - www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_25.pdf - pag. 4-7.

Podcast & You Tube kanaal

- [De vaderschap Bobcast | Podcast on Spotify - www.open.spotify.com/show/0A9b3DzEEi5eaEBYf1w94a?si=uzk_VLnIREKo23eFT2mFlw&nd=1&dlsi=b3e938c25a374bde](https://www.open.spotify.com/show/0A9b3DzEEi5eaEBYf1w94a?si=uzk_VLnIREKo23eFT2mFlw&nd=1&dlsi=b3e938c25a374bde)
- <http://www.youtube.com/@bobderaadvaderschap> – <http://www.youtube.com/@bobderaadvaderschap>.
- De vaderfactor – <https://youtu.be/zFhNjttT95U> (opname 09-03-2024; 14 minuten)
- <https://shows.acast.com/de-vaderschap-bobcast/de-vaderfactor>
- <https://youtu.be/zFhNjttT95U>
-

Publicaties:

- *Position paper 'Vader als volwaardige ouder' - 2024*, diverse organisaties – Violet Petit-Steeghs Phd e.a.⁴ – zie pag.*** in dit nummer van Vaderschapskennis.
- https://vader-verhalen.nl/?page_id=639 Bob de Raadt – Mijn verhaal.
- www.vakbladvroeg.nl/stress-vaders-tijdens-de-bevalling-ijlt-na/ “Stress die de vader tijdens de bevalling ervaart kan zijn mentale gezondheid in de maanden erna negatief beïnvloeden. Met name de eerste dagen na de bevalling bieden kans voor vroege interventie om een postpartumdepressie te voorkomen”.
- www.kennispoort-verloskunde.nl/onderzoek-in-t-kort/wat-doet-stress-tijdens-de-bevalling-met-vaders/ - www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0165032723009217
- **Kennisclip Deel 1 (belang vaderlijke betrokkenheid):** https://youtu.be/HzQR_Z_EzBM (David Borman - Zuyd Hogeschool).
- **Kennisclip Deel 2 (manieren om vaders te betrekken):** <https://youtu.be/ZO-RvThNrms> (David Borman - Zuyd Hogeschool).
- **Overzicht bronnen over vaderschap** - Violet Petit-Steeghs, Justine van de Beek, Femke Hilverda - *Empowering young men in their role as a father in the case of an unintended pregnancy* - Erasmus School of Health, Policy and Management, Erasmus Universiteit Rotterdam - Marijke Sniekers, Lieke Tillmann, Sabrina Keinemans - *Integrale begeleiding van jonge ouders in Heerlen* – Lectoraat Sociale Integratie, Zuyd Hogeschool, Sittard - David Borman – Monkberry, Pro Parents.⁵
- Sniekers, M., Tillmann, L., Knops, S., Goossens, W. & Keinemans, S. (2023). Hoe betrekken we de vaders? Aandacht voor vaderschap in de hulpverlening. *Kind & Adolescent Praktijk*, 22(2), 6–12. DOI 10.1007/s12454-023-1244-8
- *Eva* – Tim Gouw: ‘Eerst ben je een heleboel andere dingen en daarna ben je nog eens vader’ – Tim Gouw bespreekt items aan de hand van verschillende teksten uit het boek ‘Spreuken’ – *Eva, EO Vrouwenmagazine*, nr. 4-2023; p. 62-65.^{6,7}
- Neal, Bren & Anne Tarrant (2024) The dynamics of young fatherhood – <https://lnkd.in/edEZYq96D> ⁸ www.policy.bristoluniversitypress.co.uk/young-fathers

---

⁴ Vermelding van *Vaderschapskennis* op pag. 5,7,9 + www.bobderaadt.nl/vaderschap.php

⁵ Document bevat veel literatuur en referenties.

⁶ Spreuken (de Bijbel) 25:25, Spr. 7:18, Spr. 11:16.

⁷ Boek van Tim Gouw: ‘De Thuisblijfvader’. Zie recensie op www.bobderaadt.nl/documents/vaderschap/Recensie_De_Thuisblijfvader_Tim_Gouw.pdf

⁸ Around 1 in 10 children born in the UK are fathered by men under the age of 25. These men are often from socially disadvantaged areas and frequently overlooked in both research and practice settings. Using findings from a major Economic and Social Research Council study, supplemented with additional data, the authors focus on the transitions of the young men into early parenthood and their unfolding lives thereafter.

As negative popular and media discourse around young fathers begins to shift, policy makers, practitioners, researchers

- Blog: www.cgm.v.nl/blog/actief-pensioenleven (14-03-2024)

Correspondentie:

- [Youssef Azghari](#) Profiel van Youssef Azghari weergeven • 1eDr. bij Avans Hogeschool – LinkedIn 17-3-2024 10:34.

[Bob Raadt](#), veel dank voor de mooie recensie⁹, ben er heel blij mee, zeer gewaardeerd! Ik hoop dat mijn boek over migratie bijdraagt aan wederzijds begrip en inlevingsvermogen voor de soms ingewikkelde situaties en uitdagingen (ongeacht de achtergrond) waar we bijna dagelijks mee geconfronteerd worden. Door ons te verdiepen in de ander leren we onszelf beter kennen.

Berichten

- Om vaderlijke betrokkenheid te stimuleren, bied ik u namens het Lectoraat Sociale Integratie van Zuyd Hogeschool, Monkberry en Erasmus School of Health Policy & Management twee kennisclips over vaderlijke betrokkenheid aan die makkelijk ingebed kunnen worden in onderwijs, training, bijscholing of intervisie aan (toekomstige) professionals. Ze bieden inhoudelijke informatie evenals verwerkingsopdrachten om de informatie toe te passen in de praktijk. Bij de kennisclips hoort ook een overzicht van relevante bronnen over vaderschap, te vinden in de bijlage.

De kennisclips benadrukken het belang van vaderlijke betrokkenheid. Ze laten belemmeringen zien in de zorg- en hulpverlening als het gaat om betrekken van vaders. Ze geven tips aan zorg- en hulpverleners over hoe zij met deze belemmeringen om kunnen gaan. Betrokken vaderschap is belangrijk voor de duurzaamheid van de relatie tussen de ouders, het prettig functioneren van het gezin en een gezonde ontwikkeling van het kind.

Hier vindt u de kennisclips:

Deel 1 (belang vaderlijke betrokkenheid): https://youtu.be/HzQR_Z_EzBM

Deel 2 (manieren om vaders te betrekken): <https://youtu.be/ZO-RvThNrms>

De kennisclips zijn ontwikkeld op basis van wetenschappelijk onderzoek, ervaringen van vaders zelf en expertise van professionals die met vaders en moeders werken, onder andere binnen het Jonge Ouder Perspectief te Heerlen. Vanuit subsidiegelden van ZonMW hebben Erasmus School of Health Policy & Management, Lectoraat Sociale Integratie van Zuyd Hogeschool en Monkberry gezamenlijk deze twee kennisclips ontwikkeld voor (toekomstige) zorg- en hulpverleners in de geboortezorg, jeugdgezondheidszorg, jeugdzorg, jeugdhulpverlening, sociaal werk en pedagogiek. In de ontwikkeling van de kennisclips is samengewerkt met Verloskunde Academies van Amsterdam/Groningen, Rotterdam, Maastricht en de projecten Shkorey, BluePrint, Rise Up, Samen Groeien 010, Pharos van het landelijke KOOZ-leernetwerk.

---

and students will find future policy and practice directions designed to nurture the potential of these young men and their children.

⁹ Zie op

www.bobderaadt.nl/documents/contextuelehulpverlening/Recensie_in_dialoog_met_mijn_zoon_Youssef_Azghari.pdf - Azghari, Y. (2023) *In dialoog met mijn zoon – Over 100 jaar migratie* - Soest: Uitg. Boek-scout (198 pp, €21,50). Zie ook in www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_25.pdf pag. 7-8.

Met vriendelijke groet,

dr. Marijke Sniekers

docent en onderzoeker

[Opleiding Social Work](#) / [Lectoraat Sociale Integratie CESRT](#)

M +31 (0)6 20459758

Zuyd Hogeschool, Ligne 1, 6131 MT Sittard, Postbus 69, 6130 AB Sittard

[LinkedIn Lectoraat Sociale Integratie](#)

Recente publicatie:

Sniekers, M., Tillmann, L., Knops, S., Goossens, W. & Keinemans, S. (2023). Hoe betrekken we de vaders? Aandacht voor vaderschap in de hulpverlening. *Kind & Adolescent Praktijk*, 22(2), 6–12. DOI 10.1007/s12454-023-1244-8

*****

 [Wim de JongWim de Jong• 1e• 1eFarm Fit Training Lexmond - Ik bouw sterke mannen.Farm Fit Training Lexmond - Ik bouw sterke mannen.](#)

Bibles & Barbells

Gisteravond hebben we de eerste editie van Bible & Barbells georganiseerd en dit was een groot succes. Gezien het grote aantal aanmeldingen (30+) in een paar dagen tijd, geeft maar weer is aan hoe goed het is om als mannen samen te komen, te sporten en daarna te leren uit de bijbel.

Eerst sporten, samen afzien, de maskers gaan af. Daarna gaf [Bram Noorlandt](#) een korte studie over Mozes. Waar liep hij tegen aan? Hoe werd hij geleid door God? En zijn er zaken die we hier uit kunnen leren en toe kunnen passen in ons eigen leven?

De groep was een mooie mix van mannen. De een had meer ervaring met het geloof dan de ander, maar we zijn er om te leren.

Gezien de enthousiaste reacties na afloop gaat er zeker een tweede editie komen. Wanneer

en in welke vorm gaan we nu overdenken.

Wordt vervolgd!

*****

Persbericht

Cultuuromslag vader als volwaardig ouder

Het is tijd voor een herwaardering van vaders als ouders. Tot op heden heeft alleen de biologische moeder van het kind een positie als cliënt binnen het zorg- en welzijnssysteem in het proces van zwanger worden, tijdens de zwangerschap, de geboorte en in sommige gevallen de eerste 1000 dagen van het leven van het kind. Dit betekent dat de financiering van de zorgverlening gebaseerd is op de zorguren voor de (aanstaande) moeder en het kind. Een financiële prikkel voor het betrekken van de vader en hiermee het leveren van zorg en ondersteuning aan het gehele (toekomstige) gezin, ontbreekt. De initiatiefnemers van deze position paper, bestaande uit maatschappelijke organisaties, experts en wetenschappers, doen daarom een beroep op politieke partijen voor betrokkenheid van vaders als volwaardig ouder in de geboortezorg.

Belang vaderlijke betrokkenheid

Onderzoek laat zien dat partners, en specifiek vaders, tot op heden beperkt betrokken werden in de zorg tijdens het proces van zwanger worden, de zwangerschap, geboorte en de eerste 1000 dagen na de geboorte. Vaders geven aan nauwelijks aangesproken te worden en het gevoel te hebben dat ze op een afstand mee kijken. Vaderlijke betrokkenheid is van belang voor het ontwikkelen van hechte ouder-kind relaties en de ontwikkeling van het kind. Op de lange termijn, wordt vaderlijke betrokkenheid ¹⁰in verband gebracht met meer hechte ouder-kind relaties en daarmee een betere cognitieve, emotionele, sociale en fysieke ontwikkeling van het kind. Hiermee kunnen maatschappelijke problemen zoals risicovol probleemgedrag, agressie, criminele activiteiten en drugsgebruik en de kosten die dit met zich meebrengt mogelijk worden verminderd.

Cultuuromslag

In de maatschappij wordt de roep voor een transitie naar meer vaderlijke betrokkenheid zichtbaar¹¹. Denk aan de uitbreiding van het ouderschapsverlof voor vaders. Ondanks bestaande initiatieven, worden vaders momenteel regelmatig vergeten. De tijd is gekomen voor een cultuuromslag waarbij het normaal wordt dat zowel moeder als vader in een vroeg stadium worden betrokken als (aanstaande) ouder. De initiatiefnemers van de position paper sluiten zich aan bij het doel van het landelijke actieprogramma 'Kansrijke start' om kinderen van (aanstaande) ouders in kwetsbare omstandigheden zo gezond mogelijk hun leven te laten starten.

---

¹⁰ Zie op www.bobderaadt.nl/fathersmatters.php het belang van betrokken ne toegewijde vaders.

¹¹ Ik noem dat 'vaderemancipatie'. Zie ook mijn stellingen op www.bobderaadt.nl/odeaanhetvaderschap.php het symposium (07-06-2022) n.a.v. mijn afscheid als medisch maatschappelijk werker in het Erasmus MC Sophia.

“Laat vaderbetrokkenheid niet afhangen van individuele zorgverleners maar zorg dat het betrekken van vaders onderdeel wordt van het zorg- en welzijnssysteem.” (Violet Petit-Steeghs, penvoerder)

Cliëntpositie

De initiatiefnemers pleiten voor het onderzoeken van de mogelijkheid om een cliëntpositie toe te bedelen aan de vader (of andere partners). Dit vraagt om een wijziging van de Zorgverzekeringswet (Zvw) waarbij niet alleen de zorg en ondersteuning aan de moeder en haar kind wordt vergoed maar ook de zorg aan de vader. Een cliëntpositie voor vaders is een mogelijkheid om vaderlijke betrokkenheid te vergroten. Zorg- en hulpverleners krijgen tijd beschikbaar om het contact aan te gaan met beide (aanstaande) ouders. Daarnaast kan de cliëntpositie als aanjager werken voor een verdere cultuuromslag die nodig is om de vader als volwaardig ouder een plek te geven.

Lees de volledige position paper: .

Voor meer informatie, kunt u contact opnemen met Violet Petit-Steeghs via vpetit@eshpm.eur.nl

.....

Veer-Krachtige ouder: bericht op Instagram: Ken je Bob al? Een enthousiaste medisch maatschappelijk werker (inmiddels met pensioen) die zich inzet voor het ouderschap en specifiek de vaderrol! Sinds een tijdje is Bob betrokken bij Veer-Krachtige Ouders als extern adviseur. Bob is onlangs begonnen met de Bobcast. Beluister hier de eerste aflevering!
<https://open.spotify.com/episode/7kQcxMYHOavsu54F9FQbDy?si=CaBMVvDaQ1qHZKdVQT560g>

- .....
- Ivo had trauma na de geboorte van zijn dochter: ‘Vaders, deel je verhaal’. – Roxanne Vis, 15-03-2024 – RTL Nieuws > <https://rtlnieuws.nl/> - <https://lnkd.in/en4Z8qBV>¹²

❖ Net vader geworden? Dan zijn we op zoek naar jou!

Wij schrijven onze scriptie voor de opleiding Verloskunde aan de [Hogeschool Rotterdam](#) In opdracht van docent onderzoekers [Liesbet Boterdaele](#) & [Elke Slagt](#) onderzoeken wij de vader-kind binding en de gevoelens van de vader in de eerste periode na de zwangerschap.

Dus ben jij het afgelopen jaar vader geworden? Dan zouden we het heel erg waarderen als je de vragenlijst zou willen invullen (5 à 10 minuten). Je kunt de vragenlijst vinden door op de link te klikken of de QR-code te scannen.

https://lnkd.in/e5XxYY_m

---

¹² Zie ook in Eindhovens Dagblad, 22-03-2024, https://lnkd.in/e_Nsa-pN - artikel van Annette Tromp-Bekker.

In opdracht van
docent onderzoeker
Liesbet Boterdaele
(l.a.boterdaele@hr.nl)

What “About DAD”?

Voldoe jij aan het volgende:

- Man van boven de 18 jaar,
- Je hebt één kind gekregen in de afgelopen 12 maanden,
- Er is geen sprake van adoptie,
- Nederlands sprekend.

DAN ZOEKEN WE JOU!

Wij doen onderzoek naar welke factoren een verband hebben met de vader-kindbinding.

Wil jij meedoen? Dan kan je onderstaande QR-code scannen en de anonieme vragenlijst (5-10min) invullen!

Bij vragen neem contact op met Eva van der Zaan:
0943095@hr.nl

#####

Position paper: ‘De vader als volwaardige ouder’ (2024)

Position paper

‘Vader als volwaardig ouder’

Het is tijd voor een herwaardering van vaders als ouders. Daarom doen wij, maatschappelijke organisaties, experts en wetenschappers, een beroep op politieke partijen voor betrokkenheid van vaders als volwaardig ouder in de geboortezorg. Onderzoek laat zien dat partners, en specifiek vaders, tot op heden beperkt betrokken worden. Om deze reden richten we ons in dit position paper expliciet op vaders. Daarmee doelen we op eenieder die zich identificeert als vader in het leven van een kind, waaronder niet-biologische vaders en pleegvaders. Het betrekken van de vader in het proces van zwanger worden en tijdens de zwangerschap, geboorte en de eerste 1000 dagen na de geboorte, is van belang voor het ontwikkelen van hechte ouder-kind relaties. Betrokken vaderschap wordt daarmee uiteindelijk in verband gebracht met een betere sociaaleconomische situatie, minder jeugdzorggebruik en minder risicovol probleemgedrag zoals agressie, criminele activiteiten en drugsgebruik. Laat vaderbetrokkenheid niet afhangen van individuele zorgverleners maar zorg dat het betrekken van vaders onderdeel wordt van het zorg- en welzijnssysteem.

Moeder¹³ als cliënt

Op 4 maart 2023 kopte de Trouw: “(Jonge) vaders krijgen veel subtiele hints met dezelfde boodschap: ‘De zorg ligt bij mama’”. Van oorsprong kent Nederland een sterke ‘moederschapsideologie’, wat betekent dat binnen de Nederlandse cultuur de overtuiging leeft dat de moeder de belangrijkste ouder is (Harthoorn, 2019; Sniekers, 2020). Als gevolg hiervan is het zorg- en welzijnssysteem rond zwangerschap en geboorte historisch gezien gericht op de moeder als eerste aanspreekpunt (o.a. Brown et al., 2009; Maxwell et al., 2012; Sniekers, 2023). Tot op heden heeft alleen de biologische moeder van het kind een positie als cliënt binnen het zorg- en welzijnssysteem in het proces van zwanger worden, tijdens de zwangerschap, de geboorte en in sommige gevallen de eerste 1000 dagen van het leven van het kind. Dit betekent dat de financiering van de zorgverlening gebaseerd is op de

¹³ In deze position paper spreken wij van moeders. Hiermee bedoelen wij alle personen die (gaan) bevallen van het (toekomstige) kind.

zorguren voor de (aanstaande) moeder en het kind. Een financiële prikkel voor het betrekken van de vader en hiermee het leveren van zorg en ondersteuning aan het gehele (toekomstige) gezin, ontbreekt. In een onderzoek van Versteeg (2023) zegt een bestuurder van een kraamzorgorganisatie hierover:

“De financiering van de kraamzorg is gebaseerd op de uren voor het kind en de moeder. Geen enkele zorgverzekeraar gaat dus zeggen: ‘Ja, ik wil de informatie van de vaders weten’ of ‘Ik wil daar iets mee doen’ of ‘Ik geloof dat de vader ook een rol heeft en daarom ben ik bereid om vergoeding te bieden.’ Daarom is het hele systeem nog steeds niet gericht op het waarborgen van een goede start voor het kind en het bieden van goede zorg voor het gezin.”

Niet alleen worden vaders hierdoor als weinig belangrijk beschouwd (Malm et al., 2006; Strega et al., 2008), zorg- en hulpverleners besteden ook beperkt tijd aan de vaders van het kind (Maxwell et al., 2012; van Gorsel, 2023). Vooral in situaties waarbij de relatie tussen de ouders onder druk staat, kan het niet expliciet betrekken van de vader ertoe leiden dat de vader buiten spel komt te staan (van de Beek et al., 2023). Tegelijkertijd kan het betrekken van de vader, spanningen opleveren bij de moeder van het kind en de cliëntrelatie met de moeder onder druk zetten. Zorg- en hulpverleners zijn regelmatig handelingsverlegen in het bespreekbaar maken hiervan. Het is daarnaast niet duidelijk voor hen wat de rechten van vaders zijn en wat de gevolgen van uitsluiting van zorg en ondersteuning aan (aanstaande) vaders kunnen zijn (Sniekers et al., 2023).

Vaders voelen zich beperkt betrokken in de geboortezorg

Verschillende studies laten zien dat vaders van het (toekomstige) kind, zich beperkt betrokken voelen in de informatievoorziening en zorg voorafgaand aan en tijdens de zwangerschap, geboorte en de eerste 1000 dagen van het jonge kind (Ballachi, 2023; Flinterman, 2019; Maas et al., 2021; Petit-Steeghs et al., 2019; van de Beek et al., 2023). Een vader die participeerde in het ZonMw onderzoeksproject ‘Empowering (young) fathers’ van Erasmus Universiteit Rotterdam zei bijvoorbeeld: *“Heel vaak wordt de vader een beetje vergeten. Het draait allemaal om de moeder en het kind.”* In de [factsheet ‘Het belang van vaderschap’](#) beschrijft het lectoraat ‘Ouderschap en Ouderbegeleiding’ van Hogeschool Leiden dat slechts 50% van de vaders zich gehoord voelt door zorg- en hulpverleners in de geboorte- en jeugdzorggezondheidszorg. Vaders hebben het gevoel ernaast te lopen en/of van een afstand mee te kijken (van de Beek et al., 2023). Soms letterlijk omdat de stoel waar de vader kan plaatsnemen achter het scherm van de zorgverlener staat, wat communicatie tussen hen bemoeilijkt. Betrokkenheid van vaders is nog niet de ‘norm’. Dit wordt zichtbaar in de beschikbare informatiematerialen die alleen gericht zijn op de (aanstaande) moeder, evenals in visualisaties op websites (zoals van zorgorganisaties en/of opvoedplatforms) waarin alleen zwangere vrouwen of vrouwen met baby’s en/of jonge kinderen zijn afgebeeld (Borman et al., 2023) en beleidsdocumenten van organisaties in de geboortezorg waarin de vader niet wordt genoemd (Boonen, 2023). Ook in het contact met de zorgverleners geven vaders aan nauwelijks aangesproken te worden (Ballachi, 2023; van de Beek et al., 2023). In sommige gevallen worden ze zelfs expliciet buitengesloten. Een vader van het ZonMw actieonderzoek ‘Integrale begeleiding van jonge ouders in Heerlen’ beschrijft zijn exclusie aldus:

“We waren bij de verloskundige en er wordt aan mijn vrouw gevraagd of zij een geboorteplan wilde opstellen. Mijn vrouw gaf aan daar geen behoefte aan te hebben, maar keek daarna wel naar mij en

vroeg of ik dat wel fijn zou vinden. Toen zei de verloskundige: ‘Ja, maar het draait om u en niet om uw man’.”

Tegelijkertijd leeft de onterechte aanname dat hulpverlening voor moeders ook vanzelfsprekend passend is voor vaders (Borman, 2022). Hierdoor sluit het contact met vaders, wanneer aanwezig, niet goed aan bij hun wensen. Zo beperken gesprekken zich met name tot onderwerpen die zich richten op de rol van moeders (Panter-Brick et al., 2014). Vaders geven aan in eerste instantie behoefte te hebben aan steun op praktisch gebied (van de Beek et al., 2023). Een survey van Erasmus School of Health Policy & Management onder verloskundigen en kraamverzorgsters laat echter zien dat vooral steun wordt verleend door bevestiging te geven en in sommige gevallen emotionele steun aanbieden. Tegelijkertijd wordt een postpartum depressie bij vaders zelden herkend (Musser et al., 2013). Onderzoek laat verder zien dat vaders graag expliciet zelf aangesproken willen worden waarbij het contact niet via de moeder verloopt (van de Beek et al., 2023; Ballachi, 2023). In het contact wensen zij een waarderende, niet-schoolse benadering en het gebruik van humor (van de Beek et al., 2023).

Belang van vaderlijke betrokkenheid

Prof. dr. Tessa Roseboom, auteur van “De Eerste 1000 Dagen” en “Gelijk Goed Beginnen”¹⁴, adresseert het belang van vaderlijke betrokkenheid met de volgende uitspraak: *“Ik ben ervan overtuigd dat we de helft van de kansen missen als we vaders niet een plek geven in het geven van een goede start aan hun kind.”* Een (mentaal) afwezige vader wordt in verband gebracht met risico’s voor het welzijn van de ouders zelf, het kind en de maatschappij (o.a. King, 2009; Plantin et al., 2011; Ramchandani et al., 2005).

Als initiatiefnemers van dit position paper sluiten wij ons aan bij het doel van het landelijke actieprogramma ‘Kansrijke start’ om kinderen van (aanstaande) ouders in kwetsbare omstandigheden zo gezond mogelijk hun leven te laten starten. En dat begint al vóór het ontstaan van de zwangerschap. Onderzoek naar leefstijl-verbeterende interventies laat bijvoorbeeld de grootste verbeteringen zien bij vrouwen die samen met hun partners deelnamen. Betrokkenheid van de partners zou interventies dus mogelijk effectiever kunnen maken (Van der Windt et al., 2020).

Het vroegtijdig betrekken van de vader als ouder kan helpen om vaders een meer gelijkwaardige rol in de zorg voor en opvoeding van hun kind te bieden en een intergenerationele overdracht van ‘afwezige vaders’ te voorkomen. Bovendien is vaderlijke betrokkenheid waardevol voor de moeder van het (toekomstige) kind, omdat het samen vormen van een team helpend kan zijn bij het omgaan met tegenslagen (Steen et al., 2012). De vader kan de moeder aanmoedigen en opkomen voor haar belangen. Dit zorgt voor een betere ervaring tijdens de zwangerschap en bevalling (Kainz et al., 2010). Ook laat onderzoek zien dat vaderlijke betrokkenheid tijdens de geboorte een positieve invloed kan hebben op de fysieke en mentale gezondheid (Kainz et al., 2010) en opvoedingsvaardigheden (Lamb, 2010) van beide ouders. Dit draagt bij aan hechtere ouder-kind relaties en daarmee een verbeterd welzijn van zowel ouders (Cabrera, 2019; Lamb, 2010). Daarnaast heeft het een positieve werking op de cognitieve, emotionele, sociale en fysieke ontwikkeling van het kind (Lamb, 2010; Rollè et al., 2019;

---

¹⁴ Recensie:

https://www.bobderaadt.nl/documents/socialeverloskunde/goede_start_staaf_valt_met_gunstige_omgevingsfactoren.pdf

Keizer et al., 2020). In het rapport “Een vader is meer dan 100 meesters”, benoemt de kenniswerkplaats ‘Tienplus’ specifiek de pedagogische waarde van vaders voor het stimuleren van de autonomie van het kind en het verkennen buiten het gezin. Deze positieve effecten voor het kind worden vervolgens in verband gebracht met een betere sociaaleconomische situatie, minder jeugdzorggebruik en minder risicovol probleemgedrag zoals agressie, criminele activiteiten en drugsgebruik (Vanchugova et al., 2022; Sarkadi et al., 2008).

Transitie naar vaderlijke betrokkenheid

In de maatschappij wordt de roep voor een transitie naar meer vaderlijke betrokkenheid zichtbaar:

- Denk aan de uitbereiding van het ouderschapsverlof voor vaders geïnitieerd door de oproep voor een cultuuromslag van Rutgers Kenniscentrum Seksualiteit en TNO in hun rapport ‘The State of Dutch Fathers’.
- Of aan de in 2016 door Stichting Vader Kennis Centrum ingestelde bijzondere leerstoel Vaderschap aan de Universiteit van Amsterdam, Stichting voor Betrokken Vaderschap/VDRS, de Emancipator, de methoden Triple P, Positief Opvoeden, de training Het Begint Bij Mij, en programma’s zoals leernetwerk KOOZ, ‘Stevige Start’, ‘Kansrijke Start’, ‘Centering Ouderschap’, ‘Connect2Grow’¹⁵ en Daddy’s Place, VoorZorg en Stevig Ouderschap waarbij de nadruk wordt gelegd op beide ouders of specifiek de vader.
- Ook zien we afgelopen jaren een opkomst van boeken zoals ‘Je eerste 1000 vaderdagen’, ‘Kickstart je Vaderschap’, ‘Vader op Komst’ en de bijdrage ‘Heb je haar partner ook gezien’¹⁶ in het boek ‘Heb je mij gezien?’ (Assenbroek, 2023). Denk ook aan magazines zoals ‘Gewoon papa’, ‘Vaderschapskennis’¹⁷; (de Raadt, 2023) en de ‘Vadermagazine’, podcasts zoals ‘De praktijkvader’ en ‘Plotse papa’s’, de training ‘Aanpakken voor Aanstaande Vaders’ en coaching voor vaders zoals ‘Vadervuur’ en ‘Vader Visie’.
- Het grote succes van de vaderbijeenkomsten van Trias Pedagogica laat zien dat deze behoefte ook leeft bij vaders met een migratieachtergrond die vanuit hun culturele (migratie)achtergrond meer traditionele opvattingen over het ouderschap kunnen hebben. Het vooroordeel dat vaders met een migratieachtergrond niet betrokken (willen) zijn bij hun kinderen wordt door de Rotterdamse fotograaf Marwan Magroun aan de kaak gesteld met zijn serie ‘The Life of Fathers’, waar hij de Paul Peters Fotoprijs voor ontving.

Roep om politieke actie

- Ondanks bovenstaande initiatieven, worden vaders worden momenteel regelmatig vergeten. Zo wordt bijvoorbeeld in het coalitieakkoord van het demissionaire kabinet gesproken over het belang van de eerste 1000 dagen en dat daarom de overheid gaat investeren in de ondersteuning van moeders en kinderen in deze periode. Door het niet meenemen van vaders, wordt een belangrijke kans gemist.
- Huidige initiatieven om vaderschap meer aandacht te geven, zoals bijvoorbeeld hierboven beschreven, worden momenteel nog los van elkaar ontwikkeld waardoor verbinding ontbreekt. Ook worden vaders incidenteel in plaats van structureel betrokken. De **tijd is**

---

¹⁵ www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php

¹⁶ Zie op www.bobderaadt.nl/postpartumdepressie.php - overdruk van het genoemde hoofdstuk ‘Heb je haar partner ook gezien?’ – incl. kader met PPD-kenmerken van de partner/vader.

¹⁷ www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php - inmiddels 3e jaargang.

gekomen voor een cultuuromslag waarbij het normaal wordt dat zowel de moeder als de vader in vroeg stadium worden betrokken als (aanstaande) ouder. Een transitie richting het betrekken van vaders bij de geleverde zorg en ondersteuning in relatie tot het (toekomstige) kind, vraagt om zowel acties van professionals in hun dagelijkse praktijk als beleid van de overheid (English et al., 2009; van Gorsel, 2023; Rominov et al., 2017). Omdat deze verschuiving moeilijk te realiseren is als de moeder het enige aanspreekpunt is, pleiten wij voor het onderzoeken van de mogelijkheid om **een cliëntpositie toe te bedelen aan de vader**. Alhoewel ons positiepaper zich specifiek richt op vaders, pleiten wij eveneens voor de betrokkenheid en het mogelijk toebedelen van een cliëntpositie aan andere partners. Het verkrijgen van een cliëntpositie vraagt om een wijziging van de Zorgverzekeringswet (Zvw) waarbij niet alleen de zorg en ondersteuning aan de moeder en haar kind wordt vergoed maar ook de zorg aan de vader. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om tijd die besteed kan worden om (potentiële) risicofactoren bij de vader die van invloed kunnen zijn op de gezondheid en welzijn van de zwangere en het gezin te bespreken. Maar ook zorg te verlenen met betrekking tot de mentale gezondheid van vaders, het bespreken en meedenken over welke rol de vader tijdens de zwangerschap, geboorte en eerste 1000 dagen kan spelen en welke behoeften de vader heeft om deze rol te kunnen oppakken en het in informeren naar en in gesprek gaan over de vragen die de vader heeft.

- In onderzoek benoemen betrokken beleidsmakers binnen zorgorganisaties, koepelorganisaties en overheidsinstanties een cliëntpositie voor vaders expliciet als een wenselijke mogelijkheid om vaderlijke betrokkenheid te vergroten (van Gorsel, 2023; Versteeg, 2023). Door het verkrijgen van een cliëntpositie voor vaders, krijgen zorg- en hulpverleners tijd beschikbaar om het contact aan te gaan met beide (aanstaande) ouders.
- Daarnaast kan het creëren van een cliëntpositie zorgen voor meer bewustwording van het belang van vaderlijke betrokkenheid en daarmee als aanjager werken voor een verdere cultuuromslag. Denk hierbij aan aanpassingen aan richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, beleidsstukken zoals de Zorgstandaard Integrale Geboortezorg en het opstarten van formele en informele initiatieven zoals het faciliteren van wijkgerichte vadersupportgroepen.
- Hoewel wij ons in dit position paper ons richten op het vergroten van de aandacht voor vaders, zien wij dit als startpunt om vaderbetrokkenheid te vergroten. Uiteindelijk is een systemische aanpak nodig waarbij aandacht gegeven dient te worden aan de wisselwerking tussen de ouders en de zorg- en hulpverleners. Binnen deze wisselwerking is bewustwording en reflectie nodig over de invulling van de rol en de verantwoordelijkheid van de vader.

Zelfbeschikkingsrecht en betrokkenheid

Het betrekken van de vader of partner tijdens de zwangerschap is belangrijk, maar mag nooit ten koste gaan van het zelfbeschikkingsrecht van de zwangere in kwestie. Een roep om meer vaderlijke betrokkenheid moet daarom niet verward worden met het hebben van een gelijke stem. Het zelfbeschikkingsrecht van de zwangere wordt in dit paper dus niet ter discussie gesteld.

Getekend namens

Amsterdam UMC: prof. dr. Tessa Roseboom, Wieke Beumer

Emancipator: Jens van Tricht, Jip Mars

Erasmus School of Health Policy & Management (Erasmus Universiteit): dr. Violet Petit-Steeghs, dr. Femke Hilverda, Justine van de Beek, prof. dr. Anna Nieboer

Erasmus School of Social and Behavioural Sciences (Erasmus Universiteit): prof. dr. Renske Keizer

Erasmus MC/Connect2Fathers¹⁸: Bob de Raadt www.bobderaadt.nl/vaderschap.php

Erasmus MC Rotterdam, Afdeling Verloskunde & Gynaecologie: prof. dr. Eric Steegers, drs. Adja Waelput en drs. Hiske Ernst-Smelt

Erasmus MC Rotterdam, Afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie: dr. Clair Enthoven, dr. Mijke Lambregtse-van den Berg, prof. dr. Pauline Jansen

Families Foundation: Cécile Winkelman

Gemeente Heerlen, Team Toegang: Simone Knops

Haagse Hogeschool, Lectoraat Jeugdhulp in transformatie: dr. Marion van de Sande, dr. Rob Gilsing

Hogeschool Leiden: prof. dr. Chris Kuiper, dr. Carolien Gravesteijn.

Leiden Universiteit: dr. Renate Buisman, dr. Peter Bos

Leids Universitair Medisch Centrum (Health Campus Den Haag): dr. Nienke Slagboom, prof. dr. Jessica Kieft, Merel Sprenger, dr. Matty Crone en Joyce Molenaar, MSc.

JOP: Simone Knops

Monkberry/Aanpakken voor Aanstaande Vaders: David Borman

Pharos: Marjolein Keij, Krista Okma

Rutgers expertisecentrum seksualiteit: Ineke van der Vlucht

Stichting Betrokken Vaderschap (VDRS): Robin de Jong, Niels Meijerink

Stichting ExpEx: Mannus Boote

Stichting Centrering Nederland: Katja van Groesen

Trias Pedagogica: Abdellah Mehrasz en Zina Jorna

Utrecht Universiteit, afdeling Social, Health and Organizational Psychology: prof. dr. Belle Derks, Onur Şahin, dr. Lianne Aarntzen, dr. Chantal Remery, prof. dr. Mara Yerkes

Verwey-Jonker Instituut: dr. Marjolijn Distelbrink, dr. Karin van Bommel en dr. Frouke Sondejker

WOMEN Inc: Emma Lok

Zuyd Hogeschool, Lectoraat Sociale Integratie: dr. Marijke Sniekers, prof. dr. Sabrina Keinemans, Lieke Tillmann en Wim Goossens

Contact

dr. Violet Petit-Steeghs, universitair docent

Erasmus School of Health Policy & Management, Erasmus Universiteit Rotterdam

vpetit@eshpm.eur.nl

---

¹⁸ www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php

Referenties

- Assenbroek, S. (2023). Heb je mij gezien? *Uitgeverij Klare Taal*.¹⁹
- Ballachi, Y. (2023). *Carrying care over borders: Exploring the needs of Fathers with a Migrant Background in Birth and Childcare Services. Master thesis. Erasmus Universiteit Rotterdam.*
- Boonen, L. (2023). *The Framing of Fatherhood in Birth Care Policies. Master thesis. Erasmus Universiteit Rotterdam.*
- Borman, D. (2022). Je eerste 1000 vaderdagen – praktische adviezen voor betrokken vaders: van zwangerschap tot peuter. Unieboek Uitgeverij Spectrum.²⁰
- Brown, L., Callahan, M., Strega, S., Walmsley, C., & Dominelli, L. (2009). Manufacturing ghost fathers: the paradox of father presence and absence in child welfare. *Child & Family Social Work*, 14(1), 25–34.
- Cabrera, N. J. (2020). Father involvement, father-child relationship, and attachment in the early years. *Attachment & human development*, 22(1), 134-138.
- English, D. J., Brummel, S., & Martens, P. (2009). Fatherhood in the child welfare system: Evaluation of a pilot project to improve father involvement. *Journal of Public Child Welfare*, 3(3), 213-234.
- Flinterman, F. (2019). *Belangstelling voor de partners: 'Wat verwachten zwangeren van de verloskundigen? Afstudeerscriptie Opleiding tot Verloskundige, InHolland.*
- Harthoorn, H. (2019). The state of Dutch fathers – Vaderschap in Nederland: van willen naar doen. *Rutgers Kenniscentrum Seksualiteit.*
- Kainz, G., Eliasson, M., & von Post, I. (2010). The child's father, an important person for the mother's well-being during childbirth: a hermeneutic study. *Health Care Women Int.* 31(7):621-35.
- Keizer, R., et al. (2020). The Influence of Fathers and Mothers Equally Sharing Childcare Responsibilities on Children's Cognitive Development from Early Childhood to School Age: An Overlooked Mechanism in the Intergenerational Transmission of (Dis)Advantages? *European Sociological Review*, 36(1), 1–15.
- King, M. (2009). In Michael Lamb (ed): *The Role of the Father in Child Development*, 4th edn. *Child & Adolescent Social Work Journal*, 26(2), 175–178.
- Lamb, M. E. (2010). *The role of the father in child development.* Wiley.
- Maas, V. Y., Poels, M., Stam, A. L., Lieftink, N., Franx, A., & Koster, M. P. (2022). Exploring male perceptions regarding the need to engage in pre-conception care—a mixed-method study amongst Dutch (prospective) fathers. *The European Journal of Contraception & Reproductive Health Care*, 27(4), 322-329.
- Malm, K. (2006). What About the Dads?: Child Welfare Agencies' Efforts to Identify, Locate and Involve Nonresident Fathers.
- Maxwell, N., Scourfield, J., Featherstone, B., Holland, S., & Tolman, R. (2012). Engaging fathers in child welfare services: A narrative review of recent research evidence. *Child & Family Social Work*, 17(2), 160–169.
- Musser, A. K., Ahmed, A. H., Foli, K. J., & Coddington, J. A. (2013). Paternal postpartum depression: what health care providers should know. *Journal of Pediatric Health Care*, 27(6), 479-485.
- Panter-Brick, C., Burgess, A., Eggerman, M., McAllister, F., Pruett, K. and Leckman, J. F. (2014). Practitioner Review: Engaging fathers – recommendations for a game change in parenting interventions based on a systematic review of the global evidence. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*.

---

¹⁹ Zie recensie op www.bobderaadt.nl/documents/postpartumdepressie/Boekrecensie_Heb_je_mij_gezien_Saskia_Assenbroek.pdf

²⁰ Zie recensie op https://www.bobderaadt.nl/documents/socialeverloskunde/Boekrecensie_je_eerste_1000_vaderdagen_David_Borman.pdf

Plantin, L., Olykoya, A., & Ny, P. (2011). Positive health outcomes of fathers' involvement in pregnancy and childbirth paternal support: A scope study literature review. *Fathering: A Journal of Theory, Research, and Practice about Men as Fathers*, 9(1), 87-102.

Raadt de, B. (2023). Vaderschapskennis²¹, www.bobderaadt.nl/vaderschap.php

Ramchandani, P., Stein, A., Evans, J., & O'Connor, T. G. (2005). *Paternal depression in the postnatal period and child development: a prospective population study. The Lancet*, 365(9478), 2201–2205.

Rollè, L., Gullotta, G., Trombetta, T., Curti, L., Gerino, E., Brustia, P., & Caldarera, A. M. (2019). Father involvement and cognitive development in early and middle childhood: A systematic review. *Frontiers in psychology*, 10, 2405.

Rominov, H., Giallo, R., Pilkington, P. D., & Whelan, T. A. (2017). Midwives' perceptions and experiences of engaging fathers in perinatal services. *Women and Birth*, 30(4), 308-318.

Sarkadi, A., Kristiansson, R., Oberklaid, F., & Bremberg, S. (2008). Fathers' involvement and children's developmental outcomes: a systematic review of longitudinal studies. *Acta paediatrica*, 97(2), 153-158.

Sniekers, M. (2020). *Acknowledging the agency of young mothers: A qualitative study into youth, motherhood and socioeconomic independence*. [proefschrift], Radboud Universiteit, Nijmegen.

Sniekers, M., Tillman, L., Knops, S., Goossens, W., Keinemans, S. (2023). Hoe betrekken we de vaders? Aandacht voor vaderschap in de hulpverlening. *Kind en Adolescent Praktijk*, 2, 6-12.

Steen, M., Downe, S. & Bamford, N., Edozien, L., (2012). Not-patient and not-visitor: a metasynthesis fathers' encounters with pregnancy, birth and maternity care. *Midwifery*, 28(4):362-71.

Strega, S., Fleet, C., Brown, L., Dominelli, L., Callahan, M., & Walmsley, C. (2008). Connecting father absence and mother blame in child welfare policies and practice. *Children and Youth Services Review*, 30(7), 705-716.

van Gorsel, T. (2023). Initiating Policy Change: Stimulating the Societal Transition from Motherhood to Parenthood in Birth and Childcare Services. Master thesis. Erasmus Universiteit Rotterdam.

van de Beek, J., Petit-Steeghs, V., Hilverda, M.D. and Nieboer, A.D. (2023). Unraveling the Threads of Vulnerability and Resilience: Young Men's Journey Through Unintended Fatherhood. *Journal of Family Issues*. Under review.

Vanchugova, D., Norman, H., & Elliot, M. J. (2022). Measuring the association between fathers' involvement and risky behaviours in adolescence. *Social science research*, 108, 102749.

Versteeg, M. (2023). Improving paternal involvement: initiating institutional change through institutional work in birth care services. Master thesis. Erasmus Universiteit Rotterdam.

van der Windt M, van der Kleij RM, Snoek KM, Willemsen SP, Dykgraaf RHM, Laven JSE, Schoenmakers S, Steegers-Theunissen RPM. Impact of a Blended Periconception Lifestyle Care Approach on Lifestyle Behaviors: Before-and-After Study. *J Med Internet Res*. 2020 Sep 30;22(9): e19378. doi: 10.2196/19378. PMID: 32996885; PMCID: PMC7557440.

*****

Vaderverhalen:

Ivo van Gool – Mijn verhaal

---

²¹ www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php

“We wilden de fijne zwangerschap en het eerste deel van de bevalling herinneren en hadden er een soort bloemenweide van gemaakt. Maar dat is niet de realiteit.”

Bron afbeelding: Ivo van Gool

“We hadden allebei het beste gevoel bij een bevalling in het ziekenhuis, want je weet immers maar nooit. Dan ben je daar toch beter af dan thuis.”

“Ik herinner me dat ik riep of iemand me in godsnaam kon vertellen wat er aan de hand was?”

1. Ik had altijd een soort haat liefde verhouding met kinderen. Best leuk maar ook zoook druk. Ik wist lang niet of ik überhaupt vader wilde worden; was er niet mee bezig. Ik had hier met mijn partner fijne gesprekken over. We waren beiden in de dertig. Onze relatie was heel kloppend; als er dan een juist moment zou zijn in mijn leven dan was dat in onze situatie.

Maar ja, zwanger worden gaat niet altijd vanzelf. Dat heeft een tijd geduurd. We zijn ook bij het ziekenhuis geweest voor onderzoeken; alle stoplichten stonden op groen. Net voor we een maand naar Japan gingen, gebeurde het dan toch – zwanger! Een heel bijzondere reis werd dat voor ons.

De zwangerschap ging goed. Mijn vrouw was prachtig zwanger; als man was dit een genot om te ervaren. Het was vooral rete-spannend; hier hadden we het regelmatig over. We hadden ons aangemeld bij een ‘samen bevallen’ clubje waar we een aantal avonden onder begeleiding van een heel bevlogen dame onderricht kregen in ‘wat komen gaat’. Dit gezegd hebbende; geen boek, artikel of workshop kan je voorbereiden op wat komen gaat maar het gaf ons toch meer vertrouwen.

We hadden allebei het beste gevoel bij een bevalling in het ziekenhuis, want je weet immers maar nooit. Dan ben je daar toch beter af dan thuis. We kregen een kraamkamer, waar we mochten blijven voor en na de bevalling. Ik zat bewust aan het hoofdeinde van het bed. De bevalling duurde lang, erg lang. Ik weet eerlijk gezegd niet meer hoeveel uur. Mijn vrouw was helemaal kapot. Ik was totaal verbijsterd door de intensiteit van de bevalling en door de natuurkrachten die haar over leken te nemen. Stoppen is geen optie, je moet door. Ik kreeg

daar op dat moment een diepe bewondering voor alle vrouwen die een kind op de wereld hebben gezet. Het lukte haar bijna helemaal op eigen kracht om onze dochter op de wereld te zetten. Het laatste zetje ging met de vacuümpomp. Het was erg mooi en emotioneel. Het was prachtig om onze pasgeboren dochter te zien liggen bij mijn vrouw.

Toen de gynaecoloog zei dat het tijd was voor de nageboorte ging het mis.

2. Ik zat aan het hoofdeinde van het bed en kon niet zien wat er gebeurde. Daarna kwam er onrust en kort daarna was er paniek. Er was bloed, veel bloed. Er kwam steeds meer medisch personeel op de kamer. Ik herinner me dat ik riep of iemand me in godsnaam kon vertellen wat er aan de hand was? Er werd een tweede gynaecoloog opgeroepen. Alle zorg en aandacht was logischerwijs op mijn vrouw gericht. De gynaecoloog kwam er pas na een tijdje achter dat hij de baarmoeder in zijn handen had. Mijn vrouw werd met piepende banden naar de O.K. gereden; het hele peloton aan medisch personeel erachteraan. Ik zag de doodsangst in de ogen van mijn vrouw en zij bij mij. Ik wist op dat moment niet of ze dit zou overleven en dat wist zij ook niet. Het was een verschrikkelijk moment, daar stond ik met mijn pasgeboren dochter in mijn armen. De kamer was helemaal verlaten en ik voelde me hulpeloos, in paniek en totaal radeloos.

Het leek uren te duren; maar wat fijn was het dat er een ontzettend lieve verpleegster naar me toekwam om te vertellen dat alles goed was met haar. En dat we als gezin snel herenigd zouden worden. We waren superblij en ontroerd elkaar weer te zien en hierna heeft onze dochter heerlijk bij haar mama gelegen. Later die dag is ons verteld dat de baarmoeder binnenstebuiten was gekeerd en naar buiten was gekomen tijdens de nageboorte. De wetenschappelijke naam is *'inversio uteri'*. Ons medisch team had dit nog nooit meegemaakt en daarom wist men ook niet meteen wat het was.

Onze dochter is geboren op 30 december 2016 en we zijn nog een paar nachten in het ziekenhuis gebleven door de complicaties. Het vuurwerk met Oudjaar zagen we door het raam van onze kraamkamer. Het was heerlijk om uiteindelijk naar huis te kunnen gaan als gezin. We hebben later nog een evaluatiegesprek gehad in het ziekenhuis en toen hoorden we dat het hele team na onze bevalling nog nazorg heeft gehad. Het had – niet alleen bij ons – veel indruk gemaakt. Het was fijn om te horen dat er serieus mee werd omgegaan. Voor mijn gevoel is er goed en adequaat gehandeld. Door te praten kreeg ik begrip voor de situatie en voor de gemaakte keuzes.

“Het is als een bal onder water blijven duwen, die steeds omhoog komt. Tot je het aankijkt.”

“Het allereerste moment dat ik als vader mijn dochter vasthield was ik hulpeloos, in doodsangst en compleet machteloos. Dat dit haar eerste ‘papa-ervaring’ is raakt me nog steeds.”

3. Mijn vrouw heeft vrij snel hulp gezocht om deze gebeurtenis een plekje te geven en kwam bij een bevallings-coach terecht. Ik ben mee geweest naar de eerste sessie; het was niets voor mij en het miste elk doel. De bevalling visualiseren vanaf een alpenweide met bloemetjes was het geloof ik.

We wilden vooral de fijne zwangerschap en het eerste deel van de bevalling herinneren en we hadden er voor onszelf toch een soort alpenweide met bloemetjes van gemaakt. Als man kwam ik niet veel verder dan ‘nee hoor, heb er geen last meer van, het is wel oké zo’ als mijn vrouw er ooit naar vroeg.

Bron afbeelding: Shutterstock

“Alles in afwachting van de tweeling. En toen was het zover, nadat mijn vrouw vanaf de 35e week in het ziekenhuis lag, “want een tweeling komt vaak eerder”

“Terwijl onze oudste dochter vredig lag te slapen in een wiegje naast het bed van mijn vrouw, was onze andere dochter aan het knokken voor haar leven.”

1. *‘Becoming a father’*. Wat een transitie van ‘nog niet vader’ naar actief vaderschap. Ik had mij op mijn manier zo goed mogelijk voorbereid op het komende vaderschap. Ik was mee geweest naar de zwangerschapscontroles, een keer mee geweest naar de zwangerschapsgym, een boek gelezen: ‘Een beetje zwanger’, ik had een logboek bijgehouden en was aan het klussen geweest op de babykamer. Alles in afwachting van de tweeling.

En toen was het zover, nadat mijn vrouw vanaf de 35e week in het ziekenhuis lag, “want een tweeling komt vaak eerder”. Mijn vrouw had mij op die zondagmiddag gebeld en gezegd, dat ik direct naar het (streek)ziekenhuis moest komen, want de tweeling was op komst. Zij had “opeens” volledige ontsluiting en zij was al naar de verloskamer gebracht. Zij kreeg de best geoutilleerde verloskamer, want er zou een tweeling geboren worden. Ik sprong op de fiets en was snel in het ziekenhuis, bij haar.

2. Anderhalf uur later werden er twee dochters geboren, 2 minuten na elkaar. Dat ging dus snel. Ze waren alle twee even diep ingedaald, maar tegelijkertijd geboren worden, lukt natuurlijk niet. De harttonen van één van de twee gingen achteruit en die moest zo spoedig mogelijk geboren worden. De kinderarts was met spoed opgeroepen en was inmiddels ter plaatse. De oudste van de twee werd voorspoedig, zonder medische klachten geboren. Toen onze tweede dochter was geboren, ging de kinderarts direct tot handelen over, want zij had het benauwd. Zij werd naar de couveuseafdeling gebracht met ademhalingsproblemen. Ik vond dat enorm spannend.

Terwijl onze oudste dochter vredig lag te slapen in een wiegje naast het bed van mijn vrouw, was onze andere dochter aan het knokken voor haar leven. De couveuseafdeling was op een andere plek in het ziekenhuis dan de kraamafdeling.

“Toen we hen beiden in één wiegje legden, zochten zij direct contact met elkaar. Alsof zij elkaar gemist hadden.”

“We zijn inmiddels 33 jaar verder, ik ben trots op mijn dochters maar deze herinnering slijt nooit.”

3. Ik ging naar mijn jongste dochter toe. Ik liep door een lange gang en kon mijn tranen niet bedwingen. Tranen van onrust, angst, onzekerheid en machteloosheid. Alles bij elkaar, de spanning, de lange gang, de onbekende plek. Mijn gedachten schoten alle kanten op. “Hoe zou het met haar zijn?” “Hoe doet zij het?” “Komt zij er bovenop?” “Hoe kritiek is haar toestand?” Aangrijpende en onrust veroorzakende vragen. De tranen bleven komen en ik kon niet stoppen met huilen. En het was zo’n lange gang! Ik kwam op de couveuseafdeling en werd opgevangen door een attente verpleegkundige. We liepen naar de couveuse en zij vertelde hoe het met onze dochter ging.

Zij had tweemaal een longstilstand gehad en daarna was haar situatie stabiel geworden. Haar rapportage stelde mij gerust en ik concentreerde mij op mijn dochter. Ik mocht door een van de couveuse openingen met mijn hand contact zoeken met haar.

4. Zij sloot haar handje om mijn vinger. Ontroerend. Bijzonder. Een teder moment. Ik weet het nog zo goed. Gelukkig knapte zij voorspoedig op en mocht na drie weken mee naar huis. Onze oudste dochter was al eerder met ontslag gegaan en was thuis. Toen we hen beiden in één wiegje legden, zochten zij direct contact met elkaar. Alsof zij elkaar gemist hadden. Een mooi en gelukkig moment.

Ik ben de gang naar de couveuseafdeling nooit vergeten. Met name de onzekerheid en de angst: ‘Wat krijg ik te horen?’ ‘Wat krijg ik te zien?’ ‘Hoe ernstig is haar toestand?’ We zijn inmiddels 33 jaar verder, ik ben trots op mijn dochters maar deze herinnering slijt nooit. Ik deel mijn verhaal, omdat ik gemerkt hebben dat andere vaders baat hebben bij het vertellen van mijn verhaal. Ervaringen delen als papa’s geeft verbinding. Je bent als papa niet de enige met zo’n heftige ervaring. Vandaar dit verhaal.

Bob de Raadt ²³

#####

NEW PUBLICATIONS²⁴

Adusei, K., Manful, E., Ofori-Dua, K., & Yeboah, E. H. (2024). Fathers’ motivations and expectations from participating in early child care: A study in Ghanaian Municipality. *Family Relations*, 1–20. <https://doi.org/10.1111/fare.13003>

Àkànle, O., & Ogundele, F. (2024). Context of Male Single Parenting in Nigeria. *Journal of Asian and African Studies*. <https://doi.org/10.1177/00219096241228793>

---

²³ Bron: www.vader-verhalen.nl/?page_id=639 – ook te vinden in *Vaderschapskennis*, nr. 25, febr. 2024, pag. 15: **Transitie naar vaderschap: patrescence of patrascentie**. Vindplaats: op www.bobderaadt.nl/vaderschap.php

²⁴ [Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships](#) (SIRG-FCAR) of the Society for Emotions and Attachment Studies (SEAS)

Büyükkeçeci, Z., & Leopold, T. (2024). Parent-Child Relationships Following Grey Divorce: Stronger Ties with Mothers, Weaker Ties with Fathers. *The Journals of Gerontology*. <https://doi.org/10.1093/geronb/gbae004>

Cabrera, N., Alonso, A., He, M., & Ramos-Olazagasti, M. A. (2024). Understanding Latino children and families' well-being requires data disaggregated by birth within or outside the United States. *National Research Center on Hispanic Children & Families*. <https://doi.org/10.59377/790l2978q>

Chen, P., Sun, S., Yang, Y., Huang, A., Zhang, H., & Wang, M. (2024). Cumulative Genetic Scores Interact with Maternal and Paternal Parenting in Predicting Parent-Adolescent Cohesion and Conflict. *Journal of Youth and Adolescence*. <https://doi.org/10.1007/s10964-024-01947-2>

Chiang, S.-C., Bai, S., Mak, H. W., & Fosco, G. M. (2024). Dynamic characteristics of parent-adolescent closeness: Predicting adolescent emotion dysregulation. *Family Process*, 1–15. <https://doi.org/10.1111/famp.12978>

Clifford, B. N., Eggum, N. D., Rogers, A., Porter, C., Gale, M., Sheppard, J. A., Lucca, K., Rainey, V., Bradley, R., Holmgren, H., & Jones, B. (2024). Mothers' and fathers' depressive symptoms across four years postpartum: An examination of between- and bidirectional within-person relations. *Journal of Affective Disorders*. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2024.01.255>

Dagan, O., Schuengel, C., Verhage, M. L., Madigan, S., Roisman, G. I., Van IJzendoorn, M., Bakermans-Kranenburg, M., Duschinsky, R., Sagi-Schwartz, A., Bureau, J.-F., Eiden, R. D., Volling, B. L., Wong, M. S., Schoppe-Sullivan, S., Aviezer, O., Brown, G. L., Reiker, J., Mangelsdorf, S., Fearon, R. M. P., Bernard, K., & Oosterman, M. (2024). Attachment relationship quality with mothers and fathers and child temperament: An individual participant data meta-analysis. *Developmental Psychology*. <https://doi.org/10.1037/dev0001677>

Drabkin, M., Fairbrother, N., Crighton, B., Miller, E., Brant, R., Riar, S., Albert, A., & Barr, R. G. (2024). Prepartum and postpartum mothers' and fathers' feelings of frustration in response to infant crying. *Infant mental health journal*. <https://doi.org/10.1002/imhj.22107>

Eryılmaz, A., Ensar Uzun, A., & Basal, A. (2024) The Development of Positive Father Scale: A Tool for Enhancing Family Dynamics. *Marriage & Family Review*. <https://doi.org/10.1080/01494929.2024.2306526>

Feldman, J. S., Wilson, M. N., & Shaw, D. S. (2024). Paternal Activation as a Protective Factor against Problem Behaviors in Early Childhood. *Research on Child and Adolescent*. <https://doi.org/10.1007/s10802-024-01179-9>

Gavín-Chocano, Ó., García-Martínez, I., Torres-Luque, V., & Checa-Domene, L. (2024). Resilient Moderating Effect between Stress and Life Satisfaction of Mothers and Fathers with Children with Developmental Disorders Who Present Temporary or Permanent Needs. *European Journal of Investigation in Health Psychology and Education*, 14, 474-487. <https://doi.org/10.3390/ejihpe14030032>

Giraud, C., Kossakowski, R., Żadkowska, M., & Dowgiałło, B. (2024). The Empty Nest as a Phase of Fatherhood. In M. Żadkowska, M. Skowrońska, C. Giraud, F. Schmidt. (eds.), *Reconfiguring Relations in the Empty Nest*. Palgrave Macmillan Studies in Family and Intimate Life. Palgrave MacMillan. https://doi.org/10.1007/978-3-031-50403-7_4

Goldberg, A. E., & Gabriele-Black, K. A. (2024). To Tell or Not to Tell: Disclosure Experiences and Perceived Microaggressions Among Adopted Adolescents With Lesbian, Gay, and Heterosexual Parents. *Journal of Adolescent Research*. <https://doi.org/10.1177/07435584241233981>

Gong, Q., Ju, S., & Kramer, K. Z. (2024). Children's socioemotional skills and fathers' work satisfaction: Mediation of fathers' parenting. *Family Relations*, 1–20. <https://doi.org/10.1111/fare.13012>

Gressier, F., Glangeaud-Freudenthal, N. M. C., Essadek, A., Falissard, B., Corruble, E., & Sutter-Dallay, A-L. (2024). Impact of paternal psychiatric disorders on parents-baby separation after mother-baby unit care. *Child Abuse & Neglect*, 149, 1-5. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2024.106652>

Hall, D. L., Fell, L., Perez, G. K., Markwart, M., Cammarata, C., Si, Y., Cantillon, A., Park, E. R., & Kuhlthau, K. (2024). Development and feasibility of a virtual, synchronous mind-body resiliency intervention for fathers of children and youth with special healthcare needs. *Brain Behavior and Immunity Integrative*, 5, 1-8. <https://doi.org/10.1016/j.bbii.2024.100052>

Han, Y., Hoddinott, J., Kim, J., & Pelletier, D. (2024). Behaviour change communication to improve complementary feeding practices in Ethiopia: Couples' beliefs concerning paternal involvement in childcare. *Maternal & Child Nutrition*, e13628. <https://doi.org/10.1111/mcn.13628>

Haselschwerdt, M. L., & Tunkle, C. (2024). Adultification in the context of childhood exposure to domestic violence. *Journal of Marriage and Family*, 1–19. <https://doi.org/10.1111/jomf.12970>

Hennigar, A., & Cabrera, N. J. (2024). The Influence of Fathers on Infant Development. In WAIMH Handbook of Infant and Early Childhood Mental Health: Biopsychosocial Factors, Volume One (pp. 309-328). Springer. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-48627-2_19

- Hoy, S., Larsson, H., Kjellenberg, K., Nyberg, G., Ekblom, Ö., & Helgadóttir, B. (2024). Gendered relations? Associations between Swedish parents, siblings, and adolescents' time spent sedentary and physically active. *Frontiers Sports Act. Living*. <https://doi.org/10.3389/fspor.2024.1236848>
- Huang, C.-Y., Shen, A. C.-T., Li, X., & Feng, J. Y. (2024). Happy parents, happy kids: Marital happiness, parenting styles, and children's behavioral outcomes in Chinese societies. *Family Relations*, 1–18. <https://doi.org/10.1111/fare.12997>
- Hwang, W., Hadi, N., Brown, M. T., & Silverstein, M. (2024). Intergenerational and digital solidarity: Associations with depressive symptoms during the COVID-19 pandemic. *Journal of Marriage and Family*, 1–19. <https://doi.org/10.1111/jomf.12968>
- Hwang, W., Jung, E., Hadi, N., Shaffer, M., & Ko, K. (2024). Typologies of helicopter parenting and parental affection: associations with emerging adults' academic outcomes. *Current Psychology*. <https://doi.org/10.1007/s12144-024-05745-8>
- Illachura, V. C., Montesinos-Malpartida, M. I., Bellido-Boza, L., Puyén, Z. M., & Blitchtein-Winicki, D. (2024). Physical punishment and effective verbal communication in children aged 9–36 months, according to sex: secondary analysis of a national survey. *BMC Pediatrics*, 24(134). <https://doi.org/10.1186/s12887-024-04606-4>
- Jia, X., Li, P., & Xie, Y. (2024). Longitudinal effect of the parent-child relationship in home quarantine on internalizing and externalizing problems after school reopening for students in boarding high school: A chain mediation model. *Psychology in the Schools*, 1–21. <https://doi.org/10.1002/pits.23166>
- Khawaja, M., Malik, T. A., & Ul Hassan, S. M. (2024). Role of father involvement and co-parenting relationship quality in social-emotional behaviors of children and adolescents in Pakistani cultural context. Research model moderated by father's working hours. *Current Psychology*. <https://doi.org/10.1007/s12144-024-05669-3>
- Kungl, M. T., Gabler, S., White, L. O., Spangler, G., & Vrticka, P. (2024). Precursors and Effects of Self-reported Parental Reflective Functioning: Links to Parental Attachment Representations and Behavioral Sensitivity. *Child Psychiatry & Human Development*. <https://doi.org/10.1007/s10578-023-01654-2>
- Liu, Q., Zhu, S., Zhou, X., Liu, F., Becker, B., Kendrick, K. M., & Zhao, W. (2024). Mothers and fathers show different neural synchrony with their children during shared experiences. *NeuroImage*, 288, 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.neuroimage.2024.120529>
- Maviza, G., Moyo, K., & Nzima, D. (2024). Missing Masculinities : Transnational Fathering Experiences in Migrant Families. *South African Review of Sociology*. <https://doi.org/10.1080/21528586.2023.2300462>
- McLeod, B. A., Charles, P., Gottlieb, A., & Muentner, L. (2024). Father–Child Contact During Prison and Its Association With Fathers' Parenting Self-Efficacy. *Families in Society*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/10443894231220411>

Miller, R. W., Rainbolt, C. L., & Tallents, S. (2024). Hovering Is Not Helping: Relationships among Helicopter Parenting, Attachment, Academic Outcomes, and Mental Health in College Students. *Youth, 4*(1), 260-271. <https://doi.org/10.3390/youth4010018>

Moles-Kalt, B., Sánchez-Mira, N., & Bernardi, L. (2024). Rethinking maternal gatekeeping from a life-course perspective: A study of post-separation families. *Journal of Marriage and Family, 1*-23. <https://doi.org/10.1111/jomf.12969>

Morales, A., Amorós-Reche, V., Espada, J. P., & Orgilés, M. (2024). “Mom, dad, I can handle this!”: development of the coping inventory for children and adolescents during the pandemic lockdown. *European Journal of Developmental Psychology, 1*-14. <https://doi.org/10.1080/17405629.2024.2315754>

Neale, B., & Tarrant, A. (2024). *The Dynamics of Young Fatherhood: Understanding the Parenting Journeys and Support Needs of Young Fathers* (1st ed.). <https://doi.org/10.56687/9781447351726>

Nell, E., & Lesch, E. (2024). Abdication of Responsibility for Father–Child Contact in a Group of Black South African Non-resident Father Families: A Systems Perspective. *Journal of Family Issues, 0*(0). <https://doi.org/10.1177/0192513X241236556>

Osofsky, J. D., Fitzgerald, H. E., Kere, M., Puura, K. (2024). *WAIMH Handbook of Infant and Early Childhood Mental Health*. Springer. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-48631-9>

O’Sullivan, H., Goodwin, J., O’Malley, M., Happell, B., & O’Donovan, A. (2024). “The third wing of the plane”: Fathers' perceptions of their role in the treatment process for daughters with eating disorders. *International Journal of Mental Health Nursing, 1*–11. <https://doi.org/10.1111/inm.13278>

Pereira, T. L-B., Rajendran, P. DO., Nantsupawat, A., & Shorey, S. (2024). Fathers’ breastfeeding knowledge, attitudes, and involvement in the Asian context: A mixed-studies review. *Midwifery, 131*. <https://doi.org/10.1016/j.midw.2024.103956>

Poulos, N. S., Donovan, E. E., Mackert, M., & Mandell, D. J. (2024). Missed opportunities for prenatal family-centered care during the COVID-19 pandemic: a qualitative study. *Journal of Communication in Healthcare. https://doi.org/10.1080/17538068.2024.2313246*

Prehn, J., Guerzoni, M.A., Peacock, H., Adams, M., Williamson, B., Collard, L., & Canuto, K. (2023). Supports desired by Aboriginal and Torres Strait Islander males in fatherhood: Focussing on the social and cultural determinates of health and well-being. *Australian Journal of Social Issues, 00*, 1–13. <https://doi.org/10.1002/ajs4.313>

Rejaän, Z., van der Valk, I. E., & Branje, S. (2024). Adolescents' belonging in post-divorce families: Examining residential and digital contact with mothers and fathers. *Journal of Research on Adolescence, 00*, 1–16. <https://doi.org/10.1111/jora.12920>

Salvadori, E. A., Colonesi, C., Oort, F. J., & Messinger, D. S. (2024). Predicting pointing from early socioemotional communication with mothers, fathers, and strangers through the lens of temperamental reactivity. *Developmental Psychology*. <https://doi.org/10.1037/dev0001671>

Sarwar, A., Jadoon, A. K., Chaudhry, M. A., Latif, A., & Javaid, M. F. (2024). How important is parental education for child nutrition: analyzing the relative significance of mothers' and fathers' education. *International Journal of Social Economics*. <https://doi.org/10.1108/IJSE-06-2023-0483>

Semešiová, M., Ráčzová, B., & Babinčák, P. (2024). Reported father involvement and indicators of subjective well-being in transition to adulthood. *International Journal of Adolescence and Youth*, 29(1), 1-16. <https://doi.org/10.1080/02673843.2024.2316053>

Shiu, S-P., & Wang, P-L. (2024). Emotion talk in parent–child conversations about past emotions in low-income families. *Early Child Development and Care*, 1-15. <https://doi.org/10.1080/03004430.2024.2309472>

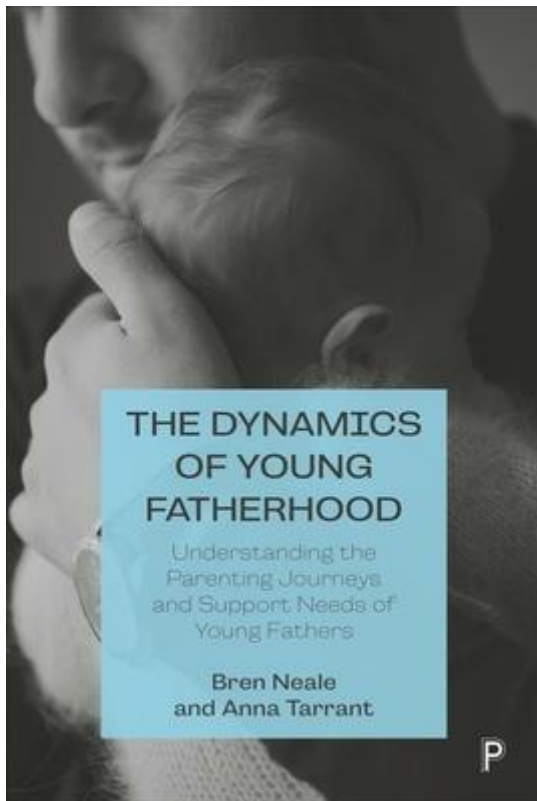
Singla, N., & Sama, A. (2024). Knowledge and attitude of first-time expecting fathers toward neonatal care- a study on Indian fathers. *Journal of Neonatal Nursing*. <https://doi.org/10.1016/j.jnn.2024.02.007>

Venema, S. D., Glasbergen, P., Haan, M., Blaauw, E., & Veenstra, R. (2024). Experiences of fatherhood in prison: A thematic analysis of differences between fathers in a family approach programme and a comparison group. *European Journal of Criminology*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/14773708241227682>

Wallace, B. A., & Pate, D. J. (2024). “They Care About Their Kids:” schools, Black fathers, and the reproduction of antiblack misandry. *International Journal of Qualitative Studies in Education*. <https://doi.org/10.1080/09518398.2024.2318280>

Walter, I., Quehenberger, J., Landers, S., & Brisch, K. H. (2024). Attachment-based Prevention Program Involving Mothers and Fathers: Seven-year Post-Intervention Outcomes of a Randomized Control Trial. *Journal of Child and Family Studies*. <https://doi.org/10.1007/s10826-023-02762-2>

Woodgate, R. L., Gonzalez, M., Ripat, J. D., Edwards, M., & Rempel, G. (2024). Exploring fathers' experiences of caring for a child with complex care needs through ethnography and arts-based methodologies. *BMC Pediatrics*, 24(93). <https://doi.org/10.1186/s12887-024-04567-8>

ISBN 978-1447351719 - [Policy Press | The Dynamics of Young Fatherhood - Understanding the Parenting Journeys and Support Needs of Young Fathers, By Bren Neale and Anna Tarrant \(bristoluniversitypress.co.uk\)](https://www.policy.bristoluniversitypress.co.uk/young-fathers) – www.policy.bristoluniversitypress.co.uk/young-fathers

Around 1 in 10 children born in the UK are fathered by men under the age of 25. These men are often from socially disadvantaged areas and frequently overlooked in both research and practice settings. Using findings from a major Economic and Social Research Council study, supplemented with additional data, the authors focus on the transitions of the young men into early parenthood and their unfolding lives thereafter.

As negative popular and media discourse around young fathers begins to shift, policy makers, practitioners, researchers and students will find future policy and practice directions designed to nurture the potential of these young men and their children.

Introduction

Part 1: Young Fatherhood: Contemporary Knowledge and Debate

1. The Lives of Young Fathers
2. Policy Responses and Public Discourses: The Neglect of Young Fathers
3. Researching Young Fatherhood Through Time

Part 2: Living Young Fatherhood: Changing Identities, Relationships and Practices

4. Becoming a Young Father: Transitions, Identities, Choices, Constraints
5. Co-Parenting: The Gendered Dynamics of Young Relationships
6. Reconfiguring Families: Intergenerational care and support?

- 7. Young Breadwinners? Education, Employment, and Training Trajectories
- 8. Finding a Place to Parent: Young Fathers' Housing Needs and Pathways – With Linzi Ladlow
- Part 3: Supporting Young Fathers: Lived Experiences and Policy Challenges
- 9. Professional Support for Young Fathers: Support, surveillance, sidelining?
- 10. Enhancing the Social Engagement of Young Fathers through Qualitative Longitudinal Impact Research
- 11. Rethinking Young Fatherhood: Citizenship and Compassionate Social Policy
- Appendix: Pen Portraits of the Participants

“One of the most important books on adolescent and young adult fathers ever published. Moving interviews document how young fatherhood is shaped by personal, familial, institutional and societal influences, illuminating factors that facilitate or impede their efforts to be engaged, caring parents and the implications for medical and social services and public policy.” Mark S. Kiselica, Penn State Harrisburg

Position paper ‘Vader als volwaardige ouder’ (2024) (2) – reacties.

(1) [CenteringZorg - Samen weet je meer](#)
[CenteringZorg - Samen weet je meer](#) 1.569
[volgers](#) 1.569 volgers
 6 u • [Bewerkt](#) • 6 u • [Bewerkt](#) •

Zet de vader als volwaardig ouder op de agenda!

Stichting Centering Nederland ondertekende het Position Paper ‘Vader als volwaardig ouder’. Samen met maatschappelijke organisaties, experts en wetenschappers (onder wie onze partner [TNO](#)) doen wij een beroep op politieke partijen voor betrokkenheid van vaders als volwaardig ouder in de geboortezorg.

Vaderlijke betrokkenheid is van belang voor het ontwikkelen van hechte ouder-kind relaties en de ontwikkeling van het kind

“Laat vaderbetrokkenheid niet afhangen van individuele zorgverleners maar zorg dat het betrekken van vaders onderdeel wordt van het zorg- en welzijnssysteem.” – [Violet Petit-Steeghs](#), penvoerder

Wijziging van de Zorgverzekeringswet (Zvw) is nodig, zodat niet alleen de zorg en ondersteuning aan de moeder en haar kind wordt vergoed maar ook de zorg aan de vader.

Wil jij de vaders en partners betrekken bij je centering-bijeenkomsten? Gebruik de Centering Partnermodule. Lees meer <https://lnkd.in/eQqWim2Y>

https://lnkd.in/egj_wpP

[#vader](#) [#vaderschap](#) [#vaderbetrokkenheid](#) [#ouderschap](#) [#veerkracht](#) [#eerste1000dagen](#)

2.) [Trias Pedagogica Trias Pedagogica • 1e • 1e Expertisebureau Opvoeden & Vaderschap Expertisebureau Opvoeden & Vaderschap](#)

[3 u • 3 u •](#)

☀️ Opvoeddebatten voor Ouders ☀️

Trias Pedagogica nodigt **vaders** en moeders uit voor een gratis reeks van vier interactieve bijeenkomsten over het opvoeden van pubers. In deze boeiende sessies bespreken we essentiële onderwerpen zoals identiteit, effectieve communicatie met pubers, het omgaan met sociale media, en meer.

Bijeenkomst 1 - Opvoeden & Vaderschap

Bijeenkomst 2 - Praten met je Puber

Bijeenkomst 3 - (Sociale) Media en de Rol van de Ouder

Bijeenkomst 4 - In Gesprek met een Externe Professional

🌐 www.triaspedagogica.nl

[#Opvoeddebatten](#) [#TriasPedagogica](#) [#Pubers](#) [#Communicatie](#) [#Opvoeding](#) [#Ouderschap](#) [#Debatten](#) [#Opvoedbijeenkomsten](#)